

[Svend Nielsen.]

ogsaa være rimeligt, om disse to Kategorier kunde enes om at fordele Værdierne paa en retfærdig Maade.

Men jeg er ogsaa gammel nok til at vide, at man skal være forsigtig med at indlede Forbindelser. Det kan, som bekendt, undertiden faa Følger af forskellig Art, og derfor er det ogsaa rigtigt, at man forud sikrer sig, at Grundlaget for en Forbindelse virkelig er i tilbørlig Orden. Jeg vil nu ogsaa antage, at det ikke kan volde saa store Vanskeligheder at komme til Klarhed over, om der virkelig er Grundlag for et politisk Samarbejde mellem Arbejdere og Bønder her i Landet, i Lighed med, hvad der f. Eks. er sket i Sverige. Jeg tror, at man saa meget lettere kan komme til Klarhed derover, som Forholdet i Øjeblikket her i Landet mellem Socialdemokratiet og Bondestanden ganske afgjort, takket være Socialdemokratiets Behandling af Bønderne i de senere Aar, er af en saadan Beskaffenhed, at der ikke kan være Tale om en særlig følelsesbetonet Forbindelse. Der kan allerhøjst blive Tale om et Slags Forretningsforhold, baseret paa økonomiske Fællesinteresser, og om rent forstandsmæssige Anliggender er det som Regel lettere at føre en nogenlunde koldsindig Forhandling, end naar Følelsen i højere Grad gør sig gældende.

Jeg maa sige, at jeg synes, at det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch slap meget let over denne Side af Sagen. Det ærede Medlem udtalte, at han rent principielt var af den Opfattelse, at der var tre Goder, som burde bevares i et socialistisk Samfund, og det var frit Forbrugsvalg, frit Beskæftigelsesvalg og fri Prisdannelse. Andre ærede Medlemmer har beskæftiget sig med disse Udtalelser, og jeg har som Bonde ogsaa Lyst til at gøre nogle Bemærkninger dertil.

Jeg maa da først sige, at hvis det, Socialdemokratiet vil, er at lægge Vægten paa de tre Punkter, frit Forbrugsvalg, frit Beskæftigelsesvalg og fri Prisdannelse, kan det selvsagt ikke virke afskrækkende paa Bønderne. Men det ærede Medlem var saa opfindsom, at han anbragte de fire meget sigende Ord „i et socialistisk Samfund“ foran de tre Punkter, og hvis det er Meningen, at det skal realiseres, enten før eller samtidig med, at man vil ind i et Samarbejde med Bønderne, saa er Udsigterne for et Samarbejde mellem Bønderne og Arbejderne her i Landet temmelig givet lig med Nul. Men med dens Sans for Realiteter, som Socialdemokratiet almindeligvis

har, og med den Skræk for russiske Tilstande, som det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch gav ret stærkt Udtryk for i sin Tale — og paa dette Punkt er jeg for øvrigt ganske enig med ham —, maa det vel være Meningen, at det skal være de tre Punkter, frit Forbrugsvalg, frit Beskæftigelsesvalg og fri Prisdannelse, der skal danne Grundlaget for et Samarbejde mellem Bønder og Arbejdere.

Bønderne maa imidlertid vide noget mere om det, den socialdemokratiske Ordfører gav Udtryk for i sin Tale, for denne Tale var mildest talt meget uklar, ogsaa paa disse Punkter. En af de tre Ting, det ærede Medlem fandt ønskeligt, var, som sagt, den frie Prisdannelse, men i et andet Afsnit af sin Tale — Sp. 38 — siger det ærede Medlem, at selve Kontrollen med Landets Betalingsbalance vil man fremdeles have, og det maa vel betyde, at man eventuelt vil regulere Importen. Endvidere siger det ærede Medlem — Sp. 37 —, at Regulering af Valutaen vil man ogsaa fastholde. Men hvordan frit Forbrugsvalg og fri Prisdannelse og Regulering af Indførselen og Regulering af Valutaen kan gaa op i en højere Enhed, det, maa jeg tilstaa, kan jeg ikke klare; men det vil det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch maaske give en Forklaring paa, naar han tager Ordet i anden Omgang.

For Bønderne er det endvidere af afgørende Betydning at faa Rede paa, hvorledes de vil blive stillet med Produktionen, med Afsætningen og med Beskatningen under det baade af Statsministeren og den socialdemokratiske Ordfører saa varmt ønskede politiske Samarbejde mellem Arbejdere og Bønder, og derfor vil jeg gerne stille den socialdemokratiske Ordfører, det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch, nogle enkelte Spørgsmaal, Spørgsmaal, som det i hvert Fald er nødvendigt for Bønderne at faa klart Svar paa, hvis de i det hele taget skal kunne skønne over Værdien af et politisk Samarbejde mellem Bønder og Arbejdere her i Landet.

Det, jeg gerne vil vide, er især, om Socialdemokratiet vil give Sikkerhed for, at Partiet ikke vil lægge Hindringer i Vejen for, at den danske Bonde maaer et eventuelt Samarbejde mellem Bønder og Arbejdere for det første kan faa Sikkerhed i sin Produktion, for det andet kan faa Ret til at udnytte sine Eksportmuligheder fuldt ud, for det tredje kan faa Ret til at raade over sine egne Indtægter, Eksportvalutaen, eller paa anden Maade faa Sikkerhed for valutamæssig Retfærdighed, og endelig for det fjerde, om vi kan faa en skattemæssig Stilling, der stiller dem lige